T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/451
KARAR NO : 2021/507
KARAR TR : 18/10/2021

ÖZET: İcra Müdürlüğünün satış dosyasında, satışı yapılan taşınmazı satın alan davacının, satın alma bedeli üzerinden %1 yerine %18 oranında fazladan ödenen Katma Değer Vergisinin iadesi istemiyle açtığı davanın, ADLİ YARGIYERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : A. K.
Vekili : Av. M. H. K.
Davalı : Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı
Vekili : Av. F. M.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin Muğla ili, Bodrum ilçesi, Gökçebel Mahallesi 384 ada 1 parselde bulunan taşınmazın 40 numaralı bağımsız bölümünü Bodrum 2. İcra Müdürlüğü'nün 2010/7475 takip sayılı dosyasında yapılan icra satış ihalesinden satın aldığını, satış ilanında taşınmaz 160 m2 olarak belirtildiğinden müvekkilinin katma değer vergisini %18 oran üzerinden ihtirazi kayıtla 10/07/2019 tarihinde ödendiğini, akabinde taşınmazın emlak vergisi beyannamesine ulaşıldığını ve taşınmazın dıştan dışa yüz ölçümünün 132,02 m2 olduğunun anlaşıldığını, bunun üzerine ihale suretiyle satın alınan 150 m2'yi aşmayan gayrimenkule ilişkin katma değer vergisinin %1 oran üzerinden hesaplanması gerekirken %18 oran üzerinden tahsil edildiğinden bahisle fazla ve yersiz tahsil olunan katma değer vergisinin iadesi istemiyle başvuru yapıldığını, başvuruya yasal süresinde cevap verilmeyerek zımnen reddedilmesi üzerine, Gelir İdaresi Başkanlığı'na şikayet yoluyla düzeltme başvurusunda bulunulduğunu, anılan başvurunun süresinde cevap verilmeyerek zımnen reddedildiğini ifade ederek; düzeltme talebinin reddi yönündeki işlemin iptali ile fazla ödedikleri 79.050 TL'nin iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekilinin sunduğu cevap dilekçesinde; davanın adli yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunulmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Muğla Vergi Mahkemesi 12/03/2021 tarihli ve E.2021/770 sayılı kararı ile,** 2004 sayılı Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere, İcra ve İflas Kanunu hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlı olan şikayet yoluyla incelenmesi mümkün olmayan, vergilendirme hatası iddiasıyla haksız ödemenin kısmen iadesi istemine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünün, 2577 sayılı Kanun'un 2. ve 2576 sayılı Kanunun 6. maddeleri uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevine girdiği gerekçesiyle, davalı idarenin görev itirazının yerinde görülmeyerek reddine, uyuşmazlığı çözümlemeye Mahkemelerinin görevli olduğuna karar vermiştir.

4. Davalı idare vekilinin adli yargı yararına olumlu görev uyuşmazlığı çıkartılması yolunda verdiği dilekçe üzerine; dava dosyası Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, 2004 sayılı İcra ve iflas Kanunu'nun 4., 16. ve 17.maddeleri hükümlerine değindikten sonra; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan taşınmaza ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiasının şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği; mahkemenin incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği; adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin Kanun'a uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesi gerektiğinden bahisle; 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar vermiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

7. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun reddi gerektiği yolunda

görüş vermiştir. Görüşün ilgili kısmı şöyledir:

"... taşınmazın satışının 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa tabi olup olmadığı, tabi olması halinde hangi oranda vergi hesaplanması gerektiğinin tespitine yönelik olarak, 3065 sayılı Kanun ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre inceleme yapılması gerekmektedir. Bu yoldaki incelemeyi yapma görevi, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesine verilmiştir.

Bu durumda, icra müdürlüğünce gerçekleştirilen açık artırma yoluyla satın alınan taşınmazın satın alma bedeli üzerinden hesaplanan % 18 oranındaki katma değer vergisinin % 1 oranında ödenmesi gerektiği ileri sürülerek yapılan şikayet başvurusunun zımnen reddi yolunda kurulan işlemin iptali ile fazladan ödenen katma değer vergisinin yasal faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davanın görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasanın 2'nci ve 2576 sayılı Yasanın 6'ncı maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır."

IV. İLGİLİ HUKUK

8. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"İcra mahkemesi"* başlıklı 4. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 17/7/2003-4949/1 md.) İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir."

9. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"Şikayet ve şartlar"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir."

10. 2004 sayılı Kanun'un *"Şikayet üzerine yapılacak muameleler"* başlıklı 17. maddesi şöyledir:

"Şikayet icra mahkemesince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur."

11. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Vergi Mahkemelerinin görevleri"* başlıklı 6. maddesi şöyledir:

"Vergi mahkemeleri:

a) Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,

b) (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları,

c) Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/10/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin anılan Kanun'un 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

13. Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, İcra Müdürlüğünce yapılan ihale üzerine satın alınan taşınmazın satın alma bedeli üzerinden % 18 oranında hesaplanarak ödenen katma değer vergisinin % 1 oranında ödenmesi gerektiği ileri sürülerek, fazladan tahsil edilen katma değer vergisinin düzeltilmesi ve iadesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali ve fazladan ödenen katma değer vergisinin iadesi istemiyle açılmıştır.

15. Mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde; İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan taşınmaza ilişkin, İcra Müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi,söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin Kanuna uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Muğla Vergi Mahkemesinin 12/03/2021 tarihli ve E.2021/770 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı idare vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Muğla Vergi Mahkemesinin 12/03/2021 tarihli ve E.2021/770 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

18/10/2021 tarihinde, Üyeler Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Muammer	Şükrü	Mehmet	Birol
TOPAL	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; icra müdürlüğünden satın aldığı araç için % 18 nispetindeki Katma Değer Vergisini,(sorumlu sıfatıyla) icra müdürlüğü aracılığıyla ödemiş ardından, vergi oranının % 1 olması gerektiği, bu oranı aşan kısmının tarafına iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz.18/10/2021

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN